

tas animi sequetur uberior, ex decora sum
méque rationi congrua vivendi lege. Da
bit Vir hujusmodi materiam posteris lauda
tissimam, cùm subscribent illud encomium
Davidicum: (a) ET ORNAVIT TEMPORA, US
QUE AD CONSUMMATIONEM VITÆ.

PARS SECUNDA.

Quæ occupationes per decur
sum diei distribui possint.

Q Uod si petas, quale genus occu
pationum diem nostrum metiri possit
plura distractionum genera designo.

PRIMO. Dum potio rem partem corpo
ri & rebus temporis servientibus decernis
animæ certum per diem pensum non nega
Matutino præsertim tempore, à quo die
& animæ negotia dependent. Felix ille
qui Sacrificium simul quoditium ita æsti
mat, ut nullo negotio idem sibi surripi pa
tiatur. Si scirent homines in Sacrificio de
summa rei tractari, de negotio seculorum
de salute mundi, de sua propria salute
benedictionem rerum omnium spirituali
um & temporalium, ipsùmque negotiorum
cursum facillimè ibidem impetrari vel ju
vari: credetem eos tantum bonum magis
æstimaturos, neque ullâ die præsentiam
ne

(a) Eccl. 47. v. 12.

negaturos. Sed immerſi mundo & terræ, non ſapiunt ea quæ ſunt cœli.

Viſitationes Venerabilis Sacramenti vicini, magnum itidem dant robur & vigorem animæ, dum proximè diſtanti Chriſto, manè inter ſurgendum, in Sacro deinde, circa cœnam iterum ac ſomnum, Actus Fidei, Spei, Charitatis, doloris, & propoſiti elici-
mus, noſtra ſupplices comendamus, &c. Sed hoc ſibi quis perſuaſerit! Si non neceſſitatis & utilitatis argumento, urbanitate ſaltem moveamur, Chriſtūque nobis realiter in Sacramento commanentem, noſtri boni cauſam & ſpem unicam ſalutemus. Sed cum nullo minùs urbanè agitur in mundo, quàm cum Deo: vacat nobis tempus pro rebus alijs quibusvis, pro ſolo Deo breve ſpatium temporis non invenitur.

Pro SECUNDA occupatione Officium præſens arripiendum, quod quidem accuratè præmiſſo ſtudio privato, rebus relegendis ac trutinandis, aggredi oportet. Neque hic ingenio vel experientiæ quædam committi poſſunt, quæ ſtudium executionis faciliſſimis (quomodo nimirum facile confici & citra impenſarum ac temporis protelati jacturam expediri debeant) ab ingenio quovis requirunt.

Duplicia autem officia in genere loquendo poſſunt eſſe. Eccleſiaſtica, & quæ ad Reip. gubernationem vel officium adminiſtratorium ſpectant. In

In ECCLESIASTICIS Reflexio suadetur
Utrùm suo muneri & exemplo bono, si
ipsi per se sive subordinati, faciant satis.

Utrùm querelæ audiantur à vicinis ve
eorundem curæ commissis, de eorum vita
vel administratione?

An Christi patrimonium & Ecclesiastic
jura inviolatè servantur, protegantur?

An provideatur ovibus de pabulo, admi
nistratione Sacramentorum, verbo Dei, ca
techismis, instructionibus?

An ex decòro ad populi ædificationem
mundities templorum servetur, supellex
sacra mundè custodiatur vel augeatur:
cantus Officij Divini non cursim, ut servi
les operæ, sed cum debita devotione pera
gatur?

An fundationes juxta mentem piè fun
dantium in rigore perseverent?

An Rationes Ecclesiarum ejusque supel
lectilis diligenter notentur, inspiciantur? an
pecuniæ, si quæ sint, ita sunt otiosæ vel di
stributæ per census, ut nec census currant,
nec sufficienter de sacra supellectili Eccle
siæ provisum sit?

An magis digni, sive magis probi ac eru
diti, si ex nobis promotio pendet, ad talem
curam, ex qua fructus per illos major spe
rari possit, promoveantur?

Quid boni pro sponsa tua Ecclesia, quæ
te tam benignè, vel diu sustentat, feceris,
quid pro pauperibus? An

An promptus, facilis cuilibet, sine nimia exactiōe, quovis tempore ad Sacramentorum administrationem te accinxeris? an ipsa SS. Sacramenta reverenter ad ædificationem adstantium tractaveris?

An facta testā Ecclesiarum & rerum ad illas spectantium, citra damnum conserventur?

An denique conscientia propria te tranquillet, quoad onera Sacerdotalia ritè servari solita, vel vitam ipsam ex dignitate Sacerdotali morigeram?

IN OFFICIO POLITICO videnda Fidelitas, Justitia, Diligentia. In particulari Reflexio fieri potest:

Utrū res fideliter juxta mentem Principis vel Domini sine ulla appropriatione, sine notabili neglectu peragantur?

An cū Dominus absens vicariam administrationem imposuit, ita illis, quibus præsumus, satisfaciamus, quasi Dominus adesset?

An aures faciles subditis, pauperibus, afflictis, nostram opem postulantibus (non rejectis eorum libellis supplicibus, aut perfunctoriè lectis) præbeamus. Cū quilibet, minimus etiam, jus habeat proponendi, ubi præsertim ad immediatam audientiam recursus est necessarius?

An onera publica inevitabilia, quantum fieri potest, accuratè sint distributa in facultatum

tatum vires proportionatas? an concussio ad gravamen subdito, vel alij cuicumque vix portabile?

An si subditos habes, eisdem benignum vultum & accessum (cùm recurrunt superces) exhibeas; an diligenter de gravaminibus eorum per fideles (distinctos ab omninarijs Officialibus) inquiri facias?

An Consilia, à quibus plerumque res magna pendet, considerationi & discussioni maturæ committas, an juxta boni publici exigentiam veram (juxta DEUM & conscientiam) seposito particulari quocunque eorum consilij tribuas, liberè loquaris, ne dubie respondeas, vel cùm de magna concludenda agitur, simulatâ præsentis impossibilitate temet subtrahas?

An in audiendis, arripiendis, expediendis negotijs, sententijs edicendis, sis ac morosus, ut magna incommoda (postulatis justitiam, & causæ decisionem) quantur, aut si animadvertis texti moras alijs, eas pro potestate rescindas?

An largitionibus & muneribus accipiendis studeas, quæ acceptata te injustitiæ darguunt, gravem remorsum pariunt, nam benedictionem fructificant?

An Relationes tibi per commissiones impositas penetraveris, non mutilaveris, corruptus munere involveris, in damnum alterius partis non sincerè retuleris?

An pia legata, res pupillorum, debite âte, vel tibi subjectis promoveantur; An religionis punctum Ratione politicâ violentè conceptâ & detortâ impediatur, &c.

Hujusmodi reflexiones ad conscientiae securitatem nullo modo intermittendæ.

TERTIA Occupatio Domûs & Oeconomiae dispositio. Neque illa carere debet tam privatâ deliberatione, quàm consilij communitalis vel acceptis. An ita bona fructificent, ut possunt, ex hoc vel illo fonte reddituumque proventu. An diligentia & fidelitas penes Officiales in Rebus & Rationibus. An Inventaria ritè conficiantur & revideantur? An opportunitas in agricultura, rerum omnium provisione, emptione, dispensatione, conservatione, usu, & similibus, &c.

QUARTA. Si officium per se vel ferias patiatur, aut privatus omnino sine publico munere vivas, tum Lectioni variæ vacandum. Pro qua Libri aliqui, utiles, comparandi. Magis tamen illa Lectio usurpanda, quæ non sistat in excolendo simpliciter animo, sed in bonum virtutis deducendo laboret. Cui concessum est sacrae Scripturae thesauro uti, hanc præ omnibus suaserim, cum omni statui proffit. Inter alios sacros Libros honestæ occupationi congruunt Historici Ecclesiastici, Vitæ SS. collectæ vel separatæ impressæ, Vita Christi & SS. cum

cum imaginibus. Vitæ Patrum & Specula Exemplorum vel Memorabilium tragicorum gestorum. Ethici & Politici. Historici varij. Historiæ Provinciarum de ritibus, bellis, &c. Exempla politica. Ascetici selecti & succosi, &c.

QUINTA. Occupatio per *Colloquium* & conversationem discursivam institui potest; hujusmodi colloquia, erudiunt & inflammant in bonum. Fit autem ad illa ingressus, partim ex proposito suaviter disponendo ad materiam præconceptam, partim ex occasione & eventibus arripiendo, &c.

Colloq. Fontes esse possunt:

1. Quæstiones piæ vel discursus de rebus DEI, potentia creatrice in mirabilibus creaturarum, de ejusdem attributis, &c. De Christo ejusque gestis, &c. de factis ex Justitia, & Misericordia, &c.

2. De Ecclesiæ Hierarchia, Templis, consuetudinibus, & ritibus pijs, locis sacris, varijs devotionibus populorum, peregrinationibus, &c.

3. De rebus ad conscientiam pertinentibus.

4. De Vitis SS. gestis varijs, exemplis.

5. De Novissimis, &c.

6. De Memorabilibus locorum, situum, de miraculis naturæ, circa sonum, aquas, ignes, subterranea, fodinas, &c.

7. De spectris, arcibus, locis infestis, præ-

saggijs

agijis seu gratijs familiarum & domicilio-
um, quoad omina mortis, de apparitio-
nibus varijs, &c.

8. De moribus, ritibus, genio diversa-
rum Nationum, Aularum, de Monarchijs,
Regnis, Civitatibus, Regum & Principum
successu, eventu, Novis, &c.

9. De ædificijs, hortis, floribus, fructi-
bus, proprietatibus, & virtute medica, in-
naturalibus herbis & animalibus, &c.

10. De Oeconomia quæ varia est.

11. De militia, obsidionibus, stratage-
matis, gestis præclaris & facinoribus.

12. De furibus varijs, eorumque astu &
ingenio.

13. De lepidis intelligentijs, & errori-
bus jucundis, factis relatis, dictis, apoph-
hegmatis facetis & ingeniosis, lemmatis,
symbolis, &c.

14. De successu negotiorum, de rerum
publicarum cursu & revolutione, proces-
su, &c. Sed hæc omnia *salvâ famâ, decoro,*
& conscientiâ.

15. De virtutum pulchritudine. De re-
bus prudenter, justè, fortiter, temperanter,
humiliter ac modestè gestis vel dictis.

16. De problematis jucundis.

17. De conceptibus eruendis, cur hoc
& illud? quo sensu ingenioso possit hoc
vel illud deduci, sive sit res, sive gnoma, pia
vel moralis.

18. De ænigmatibus puris & amphibologicis, honestis & jucundis, ex re vel dicto aut verbo amphibologico.

19. De Morionibus facietis, eorumque dictis.

20. De gestis Martyrum.

21. De SS. gratijs & privilegijs particularibus, de rebus eorum memoriâ dignis habitatione, &c.

22. De Principium & virorum illustrium exemplis, pietate, factis, & dictis.

23. De gestis antiquorum, &c.

24. De quibusdam sacrae Scripturae locis elucidandis, sed hoc cum debita reverentia, ut ne in minimo, in levitatem torqueatur.

25. De Epitaphijs vel inscriptionibus facietis, ingeniosis.

26. De varijs sectis earumque erroribus, & de fidei Catholicae pulchritudine, rationi maximè conformi, &c. De gloria Ecclesiae, &c.

27. De artefactis memorabilibus, de picturis, statuis, &c.

28. De rebus proprijs locorum, Provinciarum, & alterius Orbis.

29. De canibus, &c. eorumque fidelitate, factis vel artificijs, ad speciem discursus similibus, &c.

30. De discursibus Scholasticis planioribus.

31. De

31. De coelo, meteoris, Universi harmonia, &c.

32. De exitu & mortibus miserabilibus nàle viventium, &c.

33. De imaginibus miraculosis & specialibus miraculis, quoad locum, originem, & similia, thesauris varijs Templorum, Aularum, &c.

34. De re familiari, &c.

35. De varijs successibus vel eventibus nostris, quamdiu vivimus, &c.

SEXTA. Comestio, horâ quantum fieri potest ordinatâ & certâ, salvâ semper temperantiâ.

SEPTIMA. Si officium humanitatis vel amicitiae postulat, tempus certum visitationi Familiarium post meridiem decerne. Bona etiam distractio, Templorum vespertinis festivitatis interesse, vicinam horti, vineæ, vel prædij œconomiam inspicere, malaciam campestris auræ sudo cœlo moderatè captare.

OCTAVA. Neque ullum statum dedecet honesta per lulum relaxatio, modò non quotidiana diuturna vel sumptuosa, de qua vel subditi gemere, vel hæredes meritò queri, vel anima ultimis circa mortem solatijs privari possit.

NONA. Manualis occupatio facilis & liberalis, aut Scriptio utilis.

DECIMA. Ubi melior (post notabile à

prandio tempus) dispositio redit, seria iterum occupatio per aliquot tempus resumenda, sive publicum id requirat, sive privatum officium. Repetenda Lectio, & modica per Reflexionem (cujus anima sedata circa vesperum est valde capax) mentis in DEUM elevatio, per solitarium secessum ac receptionem, tam vocali oratione, quam mentali ruminatione, per suspiria, jaculatorios in DEUM actus, penitus in animam ingressus, & Venerabilis Sacramenti proximè distantis, mentalem visitationem

UNDECIMA. Pomeridianum itidem tempus salutationibus Amicorum excipiendis, & Religiosorum admissioni non incongruè tribui potest: à quorum subinde uno vel altero dicto illuminamur, & in bonum incitamur.

DUODECIMA. Proderit etiam Domesticos alloqui, rationem expeditionum factarum in re familiari exigere, de processu Oeconomiae tam domesticæ, quam ruralis conferre, officinas domesticas & cellas penurias lustrare, Acta Negotiorum inspicere, Rationes Accepti & Expensi, reliquorumque proventuum trutinare, gesta, & privilegia in mentem reducere; ita denique tempus diurnum dimetiri, ut nulla pars otio inerti, vel promiscuo rerum cursui concedatur. Sed quantum Officij ratio patietur, certæ certis horis actiones de-

deputentur. Stata etiam de somno, certâ horâ surrectio, nisi corporis indispositio, negotia, vel officia humanitatis inevitabilia pridianum vespertinum, vel nocturnum tempus quieti aliàs assignatum decurtaverint. Idem de hora prandij vel cænæ alijsque actionum pensis intellige.

Ad bonum denique Ordinem domesticæ politix spectat, certâ horâ quietem vespertinam auspicari, totam familiam habere, eandemque ad Litanias & preces vespertinas in commune cogere, intra Domum turpiloquia, lubricas cantilenas, conventicula inordinata, ebrietates, blasphemias non tolerare, otium famulitio non permittere, idem ad Confessionem & Sacram Communionem aliquot per annum vicibus urgere, toti Domui exemplo pietatis, mansuetudinis, ac modestiæ præluce, filios familias strictâ disciplinâ educare. Quæ omnia ab illis Principibus & Illustribus Viris sæcularibus laudabiliter fieri videmus, qui domi suæ timorem & cultum DEI ex debito foveant, qui se reddituros DEO rationem, pro familiæ suæ gubernatione recognoscunt.